

Børnene —, kender jeg ikke noget Eksempel paa, at Nævningerne ikke ganske har været Situationen voksne, naar de skulde afsige en Kendelse.

Derimod maa man sige, at Juristerne ikke helt har været modne til den Retsplejeordning, vi har faaet. Det er jo ligefrem uhyggeligt at høre en Defensor staa for Retten og lave en Rocambole-Roman ud af en ganske lille, ubetydelig Sag. Han kan angribe de mest uskyldige Mennesker i sit Forsvar, der er næsten ingen Ende paa, hvem han kan angribe. Og han kan udpensle det i den værste Røverromanstil — til ingen Verdens Nytte for Resten. Men er der noget, der forstyrrer Nævningernes Fred, saa er det dette, og det er ganske uanstændigt saaledes at gøre Retsalen til et Filmsteater, nærmere udtrykt. Det forekommer mig ikke, at der er den Tone over Retssalen, siden vi har faaet den offentlige Retsforhandling, som i denne Sal f. Eks., og det er ikke for meget forlangt, at der skal være en lige saa urban Tone i Retssalen som i Rigsdagssalen.

Og Dommene — ja de kommer undertiden til at lyde, som om en ikke alt for vel funderet offentlig Mening havde bestilt dem i Forvejen, og det er jo ikke Meningen. Til andre Tider er det en forbavsende Vellille, Domstolene viser Forbryderne. Det er øjensynligt, at Juristerne i alt Fald ikke har faaet den Opfattelse, som jeg begyndte med at fremhæve, at de mange nye sociale Organer, de mange nye Ethvervsorganer, fordrer et helt andet Synspunkt, end man anlagde tidligere. Der burde man komme til ganske andre Resultater, end man i mange Tilfælde gør, og navnlig de, der be drager det offentlige, maa, saaledes som de sociale Forhold nu er, straffes haardt, fordi det er noget, det offentlige i mange Tilfælde ikke kan værne sig imod.

Jeg skal nævne et enkelt Eksempel. En Kæmner, Jarling, i Jerne ved Esbjerg havde stjaalet 162 000 Kr. af Kommunekassen. Det blev opdaget i Juni Maaned, og Manden blev da straks anholdt og fængslet den 10. Juni. Han blev løsladt af Landsretten den 18. Juni, skønt det var notorisk, at det var ham, der havde Kassen, og at han var den eneste, der kunde have taget Pengene. Alligevel blev han løsladt, medens Sagen blev undersøgt og Regnskabet revideret. Landsretten afslaar altsaa Fængsling den 18. Juni. Underretten afslaar atter Fængsling den 18. November og udsætter den den 22. November. Endelig fængsles han den 8. December.

Hvad har Manden gjort i Mellemtiden? Han har for de 162 000 Kr., han har stjaalet af Kommunekassen, bygget sig en stor Villa og købt sig en Luksusbil. Og nu i det halve Aar kører han i Bil, gaar paa Jagt, bor i en smuk Villa, stadig paa Kommunens Regning, for Resten af de 162 000 Kr., medens Retten gaar sin Gang. Det er en underlig Retspleje synes jeg i alt Fald. Og da han saa endelig kommer for Retten, da han endelig ikke kan klare den længere, simulerer han, at han er sindssyg eller syg og ikke kan taale Forhandlingerne, og det gør han til Trods for, at han Dagen i Forvejen har kørt sin Bil fra Esbjerg til Aarhus og tilbage for at konferere med sin Sagfører. Det kan han magelig gøre, og han kan ogsaa staa for Retten og gøre Forsøg paa at skyde Skylden over paa andre; men naar han skal til at svare for sig selv, falder han sammen, saa er han sindssyg eller i alt Fald syg. Og saa erklærer Lægen omsider, at han skal indlægges til Observation paa en Sindssygeanstalt. Han er dog ikke mere sindssyg, end at han kan forbruge Kommunens Penge og køre sin Bil. Men alligevel slipper han foreløbig for Straf, og endnu den Dag i Dag er der ikke faldet Dom i Sagen. Dette forekommer mig ikke at være den rigtige Maade at straffe Forbrydere paa. Jeg synes, at der burde gaas mere haardhændet frem mod den Slags Forbrydere.

Jeg maa sige, at heller ikke Pressen har forstaaet, hvad Offentlighed i Retsplejen skal sige. Det betyder ikke, at alt muligt fra Skranken skal refereres, at skikkelige Mennesker skal have hele deres Liv optrevet, fordi de en Gang maa mødesom Vidner, at deres private Sager skal drages frem for Offentligheden, fordi de udkæmpes ved en Domstol. Pressen har faaet en kongelig Gave ved den nye Retsplejelov: den kan opklare en Sag, den kan hindre Uretfærdighed, den kan bidrage til at fremme Retfærdighed; men denne Gave kan ogsaa forspildes eller fortabes, og det forekommer mig, at det vilde være stoltere for Pressen, om den brugte Offentligheden med Maade, i Stedet for med den Voldsomhed, hvormed det hidtil er sket. Dog det er alt sammen Børnesygdomme. Offentlighed og Mundtlighed i Retsplejen vil sikkert gaa sin Sejrs gang her i Landet som andre Steder, og Vedtagelsen af denne Straffelov vil bidrage sit til, at vi kan faa et godt og sundt Retsplejesystem her i Landet.

Jeg vil hermed anbefale det høje Ting